

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ 2008/2007
Ποινικός Λόγος

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Ε΄ ΠΟΙΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Ηρακλή Κωνσταντινίδη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, (κωλυομένων του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Πολύκαρπου Βούλγαρη και του αρχαιότερου αυτού Αρεοπαγίτη Δημητρίου Κιτριδη), ως αρχαιότερο μέλος της συνθέσεως, Κωνσταντίνο Κούκλη, Βασίλειο Λυκούδη, Βασίλειο Κουρκάκη-Εισηγητή και Αναστάσιο Λιανό, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 18 Μαΐου 2007, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Ιωάννη Χρυσού, (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και της Γραμματέως Ευδοκίας Φραγκίδη, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσιόντος - κατηγορουμένου: Χ1, που παρέστη με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Εμμανουήλ Αγγελάκη, περί αναίρεσεως της υπ' αριθμ. 120/2006 αποφάσεως του Πενταμελούς Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Το Πενταμελές Αναθεωρητικό Δικαστήριο, με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή, και ο αναιρεσιώντων -κατηγορούμενος ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 6 Νοεμβρίου 2006 αίτησή του αναίρεσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 1871/2006.

Αφού άκουσε Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσιόντος, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθεί η προκειμένη αίτηση αναίρεσης.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Από τη διάταξη του άρθρου 386 παρ. 1 του ΠΚ προκύπτει ότι το έγκλημα της απάτης, σε βαθμό πλημμελήματος στοιχειοθετείται αντικειμενικά, όταν ο δράστης με παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή αποσιώπηση αληθινών γεγονότων πείθει κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή από την οποία βλάπτεται στην περιουσία του ο τελευταίος ή τρίτος, ανεξάρτητα αν με αυτήν επιτυγχάνεται ή όχι το παράνομο περιουσιακό όφελος στο οποίο αποσκοπούσε ο δράστης, υποκειμενικά δε, όταν ο δράστης γνωρίζει τα ουσιαστικά περιστατικά της πράξης αυτής και θέλει να τα παραγάγει. Είναι δε δυνατόν, από την πράξη αυτή του δράστη άλλο πρόσωπο να παραπλανάται και άλλο να ζημιώνεται. Περαιτέρω κατά το άρθρο 98 παρ. 1 του ΠΚ αν περισσότερες από μια πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1, να επιβάλει μια και μόνο ποινή για την επιμέτρησή της το δικαστήριό λαμβάνει υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι κατ' εξακολούθηση έγκλημα είναι εκείνο το οποίο τελείται από το ίδιο πρόσωπο και απαρτίζεται από περισσότερες ομοειδείς πράξεις, διακρινόμενες χρονικά μεταξύ τους, που προσβάλλουν το ίδιο έννομο αγαθό και κάθε μία περιέχει πλήρη, τα στοιχεία ενός και του αυτού εγκλήματος, συνδέονται δε μεταξύ τους με την ταυτότητα της προς εκτέλεση απόφασης. Ειδικότερα σε περίπτωση απάτης, κατά την οποία ο δράστης προέβη διαδοχικά σε απατηλές διαβεβαιώσεις, κάθε μια από τις οποίες οδήγησε και σε ιδιαίτερη περιουσιακή διάθεση από τον ίδιο παθόντα, συντρέχουν περισσότερες πράξεις και επομένως πρόκειται για απάτη κατ' εξακολούθηση. Από τη διάταξη του άρθρου 98 παρ. 2 ΠΚ, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2721/1999 και ισχύει από 3-6-1999, προκύπτει ακόμη, ότι η αξία του αντικειμένου της πράξης και η περιουσιακή βλάβη ή το περιουσιακό όφελος που προκύπτουν από την κατ' εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος λαμβάνονται συνολικά υπόψη, αν ο δράστης απέβλεπε με τις μερικότερες πράξεις του στο αποτέλεσμα αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές ο ποινικός χαρακτήρας τις πράξεις προσδιορίζεται με βάση τη συνολική αξία του αντικειμένου και τη συνολική περιουσιακή βλάβη ή το συνολικό περιουσιακό όφελος που ανάλογα με το έγκλημα επήλθε ή σκοπήθηκε. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 42 παρ. 1 του ΠΚ όποιος έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, επιχειρεί πράξη που αποτελεί αρχή εκτέλεσης, τιμωρείται, αν το κακούργημα ή πλημμέλημα δεν ολοκληρώθηκε, με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83). Από την

ανωτέρω διάταξη συνάγεται ότι για την ύπαρξη απόπειρας, απαιτείται πράξη την οποία επιχειρεί ο δράστης με το δόλο τελέσεως ορισμένου εγκλήματος και περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτελέσεως. Ως τέτοια δε πρέπει να θεωρηθεί κάθε ενέργεια του δράστη με την οποία αρχίζει να πραγματώνεται η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος και η οποία αν δεν ανακοπεί από οποιονδήποτε λόγο οδηγεί αναμφισβήτητα στην πραγμάτωση αυτού ή τελεί σε τέτοια αναγκαία και άμεση σχέση συνάφειας, ώστε κατά την κοινή αντίληψη να θεωρείται ως τμήμα αυτής. Ειδικότερα για το έγκλημα της απάτης, απόπειρα υπάρχει από τη στιγμή που αρχίζει η επενέργεια στις παραστάσεις ενός άλλου. Περιλαμβάνει όμως και πράξεις που σχετίζονται με την επενέργεια αυτή, δηλαδή, εκείνες που αν συνεχισθούν χωρίς απρόοπτα εμπόδια, θα καταλήξουν σε πραγματοποίηση της αντικειμενικής υπόστασης. Εξάλλου κατά το άρθρο 207 του ΠΚ, όπως αυτό ίσχυε πριν να τροποποιηθεί με το άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 2948/2001 και έχει στην προκειμένη περίπτωση εφαρμογή κατ' άρθρο 2 του ίδιου Κώδικα, τιμωρείται με τις προβλεπόμενες σε αυτό ποινές και όποιος προμηθεύεται παραποιημένο ή νοθευμένο Ελληνικό ή ξένο μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα που κυκλοφορεί νομίμως στο κράτος της εκδόσεώς του, με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία ως γνήσιο. Ως προμήθεια νοείται η κατά οποιοδήποτε τρόπο περιέλευση παραποιημένου ή παραχαραγμένου νομίσματος στην εξουσία του δράστη, εν γνώσει της πλαστότητάς του, με σκοπό να θέσει τούτο στην κυκλοφορία ως γνήσιο. Τελεσμένο δε είναι το έγκλημα αυτό άμα συντελεσθεί η προμήθεια με το σκοπό θέσης σε κυκλοφορία των πλαστών νομισμάτων, χωρίς να απαιτείται να πραγματώσει ο δράστης το σκοπό του, δηλαδή να θέσει σε κυκλοφορία τα πλαστά νομίσματα. Εξάλλου κατά το άρθρο 7 παρ. 1 και 8 εδ. α' του Ν. 2168/1993 "Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά κλπ" με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή διακοσίων χιλιάδων δραχμών (590 €) τιμωρείται όποιος καταλαμβάνεται να κατέχει όπλα και λοιπά αντικείμενα, που διαλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ίδιου νόμου, χωρίς να έχει άδεια της αρμόδιας αστυνομικής αρχής του τόπου της κατοικίας του. Κατά το άρθρο 1 παρ. 2 περίπτωση β' του Ν. 2168/1993 όπλα θεωρούνται επίσης τα αντικείμενα που είναι πρόσφορα για επίθεση ή άμυνα και ιδιαίτερα (μεταξύ άλλων και) τα μαχαίρια κάθε είδους, εκτός εκείνων που η κατοχή τους δικαιολογείται για οικιακή ή επαγγελματική ή εκπαιδευτική χρήση, τέχνη, θήρα, αλιεία ή άλλη συναφή χρήση. Περαιτέρω κατά το άρθρο 10 παρ. 1 του ίδιου νόμου (2168/93) απαγορεύεται να φέρονται όπλα και άλλα είδη που προβλέπονται στο αρ. 1 αυτού, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα μαχαίρια κάθε είδους. Με το ίδιο άρθρο παρ. 13 περ. β', όποιος φέρει παράνομα όπλα που διαλαμβάνονται στις παραγράφους 1 περ. γ', 2 και 3 περ. β', γ' και ε' του άρθρου 1, στις οποίες δηλ. περιπτώσεις περιλαμβάνονται, εκτός των άλλων, τα μαχαίρια κάθε είδους, εκτός εκείνων που η κατοχή τους δικαιολογείται για οικιακή ή επαγγελματική ή εκπαιδευτική χρήση....., τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δυο ετών και χρηματική ποινή. Εξάλλου η καταδικαστική απόφαση έχει την απαιτούμενη, κατά το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠοινΔ, ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον από το άρθρο 510 παρ. 1 στο ΙΧ Δ' του ίδιου Κώδικα λόγο αναιρέσεως, όταν σ' αυτή περιέχονται με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από τη διαδικασία στο ακροατήριο, σχετικά με τα υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία του εγκλήματος, οι αποδείξεις επί των οποίων θεμελιώνονται τα περιστατικά αυτά, καθώς και οι σκέψεις με τις οποίες το Δικαστήριο υπήγαγε τα αποδειχθέντα περιστατικά στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόσθηκε. Η ύπαρξη του δόλου, δεν είναι αναγκαίο κατ' αρχή να αιτιολογείται ιδιαίτερος, αφού ο δόλος ενυπάρχει στη θέληση παραγωγής των περιστατικών που συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος και προκύπτει από τις ειδικότερες συνθήκες τελέσεώς του, διαλαμβάνεται δε περί αυτού (δόλου) αιτιολογία, στην κύρια αιτιολογία για την ενοχή, εκτός αν αξιώνονται από το νόμο πρόσθετα στοιχεία, για την υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, όπως η εν γνώσει ορισμένου περιστατικού τέλεση της πράξεως (άμεσος δόλος) ή ορισμένος περαιτέρω σκοπός (εγκλήματα με υπερχειλή υποκειμενική υπόσταση). Σε σχέση με τα αποδεικτικά μέσα, πρέπει να προκύπτει με βεβαιότητα, ότι έχουν ληφθεί υπόψη στο σύνολό τους και όχι ορισμένο από αυτά. Για τη βεβαιότητα δε αυτή αρκεί να μνημονεύονται όλα, έστω κατά το είδος τους (μάρτυρες, έγγραφα κλπ), χωρίς ανάγκη ειδικότερης αναφοράς τους και μνείας του τι προέκυψε από το καθένα. Όταν δε εξάγονται ορισμένα από αυτά, δεν προκύπτει ότι δεν λήφθηκαν υπόψη τα άλλα, ούτε ανακύπτει ανάγκη αιτιολόγησης, γιατί δεν εξάγονται τα άλλα. Η αιτιολογία, τέλος, της απόφασης παραδεκτά συμπληρώνεται από το διατακτικό της, μαζί με το οποίο αποτελεί ενιαίο σύνολο. Δεν αποτελούν όμως λόγους αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα η εσφαλμένη εκτίμηση εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολογήσεως κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της

μεταξύ τους αξιολογητικής συσχέτισης των αποδεικτικών στοιχείων, καθόσον, στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικώς ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Η επιβαλλόμενη κατά τα ανωτέρω ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία της απόφασης πρέπει να υπάρχει όχι μόνο ως προς τη κατηγορία, αλλά να εκτείνεται και στους αυτοτελείς ισχυρισμούς που προβάλλονται από τον κατηγορούμενο ή το συνήγορό του. Τέτοιοι ισχυρισμοί είναι εκείνοι που προβάλλονται στο Δικαστήριο της ουσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 176 παρ. 2 και 333 παρ. 2 ΚΠοινΔ, και τείνουν στην άρση του άδικου χαρακτήρα της πράξεως ή την άρση ή μείωση της ικανότητας καταλογισμού ή την εξάλειψη του αξιόποινου της πράξεως ή τη μείωση της ποινής. Η απόρριψη ενός τέτοιου ισχυρισμού πρέπει να αιτιολογείται ιδιαίτερως. Διαφορετικά ιδρύεται λόγος αναιρέσεως, για έλλειψη αιτιολογίας, ενώ η με απάντηση στον ισχυρισμό αυτό, συνιστά έλλειψη ακροάσεως, κατά το άρθρο 170 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα και ιδρύει ιδιαίτερο λόγο αναιρέσεως, εκ του άρθρου 510 παρ. 1 περ. β' του ΚΠοινΔ. Όταν όμως ο αυτοτελής ισχυρισμός δεν προβάλλεται παραδεκτά και κατά τρόπο πλήρη και ορισμένο δηλαδή δεν αναφέρονται τα πραγματικά περιστατικά που είναι αναγκαία για την κατά νόμο θεμελίωσή τους, ή ο φερόμενος ως αυτοτελής ισχυρισμός, δεν είναι στην πραγματικότητα αυτοτελής, κατά την έννοια που αναφέρθηκε, αλλά αρνητικός της κατηγορίας, το δικαστήριο δεν υποχρεούται να απαντήσει και μάλιστα αιτιολογημένα, αφού δεν υπάρχει υποχρέωση απαντήσεως σε απαράδεκτο ή αόριστο ισχυρισμό. Περαιτέρω λόγο αναιρέσεως της αποφάσεως αποτελεί κατά το άρθρο 510 παρ. 1 περ. Ε' του ΚΠοινΔ και η εσφαλμένη εφαρμογή ή ερμηνεία ουσιαστικής ποινικής διατάξεως. Εσφαλμένη ερμηνεία υπάρχει όταν το δικαστήριο της ουσίας αποδίδει στη διάταξη διαφορετική έννοια από εκείνη που πραγματικά έχει, ενώ εσφαλμένη εφαρμογή τέτοιας διάταξης συντρέχει όχι μόνο όταν το δικαστήριο της ουσίας δεν υπάγει σωστά τα πραγματικά περιστατικά που δέχθηκε ως αληθινά στη διάταξη που εφαρμόσθηκε, αλλά και όταν η διάταξη παραβιάσθηκε εκ πλαγίου για το λόγο ότι στο πόρισμα της αποφάσεως που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό του αιτιολογικού με το διατακτικό και ανάγεται στα στοιχεία και την ταυτότητα του εγκλήματος, έχουν εμφιλοχωρήσει ασάφειες ή λογικά κενά, με αποτέλεσμα να καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος από τον Άρειο Πάγο της ορθής ή μη εφαρμογής του νόμου, οπότε η απόφαση στερείται νόμιμης βάσης. Στην προκείμενη περίπτωση το Αναθεωρητικό Δικαστήριο (Πενταμελές) που δίκασε σε δεύτερο βαθμό, όπως προκύπτει από το αιτιολογικό της προσβαλλόμενης 120/2006 απόφασης, σε συνδυασμό με το διατακτικό της, δέχθηκε κατά την αναιρετικώς ανέλεγκτη περί τα πράγματα κρίση του, ότι από τα μνημονευόμενα στο σκεπτικό του κατ' είδος αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: "Ο κατηγορούμενος Χ1, ενώ υπηρετούσε ως ΕΜΘΑ Κελευστής (Τ/ΠΒ), στη ΜΥΚ, στην, εντός του από 28-7-2000 έως 8-9-2000 χρονικού διαστήματος, έχοντας αφαιρέσει παράνομα την υπ' αριθμ..... πιστωτική κάρτα με στοιχεία ιδιοκτήτη, προέβη κατ' επανάληψη σε χρήση αυτή της κάρτας, πιστώνοντας τον ιδιοκτήτη της με τα κατά περίπτωση χρηματικά ποσά και συγκεκριμένα: 1) Την 26-08-2000 και περί ώρα 14.51', μετέβη στο κατάστημα του super market, στην οδό αρ. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 8.630 δρχ., 2) Την ίδια ημερομηνία και περί ώρα 17.31' μετέβη σε κατάστημα της ίδιας αλυσίδας καταστημάτων στην οδό αρ.... και πραγμάτωσε αγορές ύψους 8307 δρχ., 3) Ομοίως, την ίδια πάντα ημέρα, περί ώρα 23.54', μετέβη στο Ξενοδοχείο στην οδό αρ. και χρέωσε στην κάρτα το χρηματικό ποσό των 20.000 δρχ. για διανυκτέρευση στο δωμάτιο 243., 4) Την 28-08-2000 και περί ώρα 14.26' μετέβη στο κατάστημα, στην οδό αριθ. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 15.000 δρχ., 5) την 29-08-2000, περί ώρα 19.08', μετέβη στο κατάστημα, στην οδό αριθ. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 7.091 δρχ., 6) Την 01-09-2000 και περί ώρα 19.53', μετέβη στο κατάστημα, στην οδό αριθμ. ... και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.265 δρχ., 7) Την ίδια ημέρα και περί ώρα 10:10', μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό αρ. ... και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.093 δρχ., 8) Την ίδια πάντα ημέρα και περί ώρα 19.55', μετέβη στο κατάστημα του στην και πραγμάτωσε αγορές ύψους 8.062 δρχ., 9) τέλος την ίδια ημέρα και περί ώρα 20:41' μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.285 δρχ., 10) την 02-09-2000, και περί ώρα 15:07' μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό και πραγμάτωσε αγορές ύψους 10.000 δρχ., 11) την ίδια ως άνω ημερομηνία, περί ώρα 16:35', μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό -..... αρ. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.985 δρχ. 12) την 08-09-2000 και περί ώρα 18:57', μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό αρ. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.202 δρχ., 13) την ίδια ημέρα και περί ώρα 19.45', μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.202 δρχ., 14) σε ημερομηνία που δεν εξακριβώθηκε κείμενη πάντως εντός του από 28-07-2000 έως 08-09-2000 χρονικού διαστήματος μετέβη στο κατάστημα του, στην οδό και πραγμάτωσε αγορές ύψους 9.986 δρχ.

Επίσης, ο κατηγορούμενος, στην Αθήνα, εντός του από 28-07-2000 έως 29-07-2000 χρονικού διαστήματος, έχοντας αφαιρέσει παράνομα την υπ' αριθμ. πιστωτική κάρτα CHASE Mastercard με στοιχεία ιδιοκτήτη, προέβη τρεις φορές σε χρήση αυτής της κάρτας, πιστώνοντας τον ιδιοκτήτη της με τα κατά περίπτωση χρηματικά ποσά και συγκεκριμένα: 1) την 28-07-2000 και περί ώρα 16:23', μετέβη στο κατάστημα και πραγμάτωσε αγορές ύψους 10.761 δρχ., 2) την ίδια ημέρα και περί ώρα 15:23', μετέβη στο κατάστημα ETRO A.E.B.E. και πραγμάτωσε αγορές ύψους 10.761 δρχ. και 3) την 29-07-2000, μετέβη στο κατάστημα και πραγμάτωσε αγορές ύψους 12.000 δρχ.

Περαιτέρω, ο κατηγορούμενος στην Αθήνα, έχοντας αφαιρέσει παράνομα την υπ' αριθμ. πιστωτική κάρτα Mastercard με στοιχεία ιδιοκτήτη B1, προέβη δυο φορές σε χρήση αυτής της κάρτας, πιστώνοντας τον ιδιοκτήτη της με τα κατά περίπτωση χρηματικά ποσά και συγκεκριμένα: 1) την 23-08-2000 και περί ώρα 20.04' μετέβη στο κατάστημα MYFIEA A.E. SHELL και πραγμάτωσε αγορές ύψους 8.000 δρχ. και 2) την ίδια ημέρα και περί ώρα 20.24', μετέβη στο κατάστημα και πραγμάτωσε αγορές ύψους 10.429 δρχ. Εξάλλου ο κατηγορούμενος περί ώρα 02.00' της 9ης Σεπτεμβρίου 2000, μετέβη στο γραφείο της εταιρίας ενοικιαζομένων αυτοκινήτων ".....", που βρίσκεται εντός του χώρου του Αερολιμένα "....." και ζήτησε από τον υπάλληλο της εταιρίας Γ1 να μισθώσει ένα αυτοκίνητο, δείχνοντας του την στρατιωτική του ταυτότητα και να πληρώσει το σχετικό αντίτιμο, δίνοντας του την υπ' αριθμό πιστωτική κάρτα VISA της "BANK OF AMERICA" με στοιχεία ιδιοκτήτη B1 καθώς και την υπ' αριθμό πιστωτική κάρτα της FLEET MASTERCARD με τα στοιχεία του ίδιου ως άνω ιδιοκτήτη, τις οποίες είχε αφαιρέσει από την κατοχή του, πλην όμως δεν πέτυχε τον παραπάνω σκοπό του, γιατί ο ως άνω υπάλληλος, που αντιλήφθηκε την πρόθεσή του να τον εξαπατήσει, δεν δέχθηκε να τις πιστώσει και τις ήλεγξε στο πιστωτικό μηχάνημα, διαπιστώνοντας ότι για την παραπάνω κάρτα της BANK OF AMERICA υπήρχε εντολή κράτησης και ενημέρωσης της αρμόδιας τράπεζας, ενώ η κάρτα της FLEET δεν γινόταν αποδεκτή από το πιστωτικό μηχάνημα γιατί δεν υπήρχε χρηματικό αντίκρισμα.

Ο ίδιος κατηγορούμενος στο Κρήτης, την 9η Σεπτεμβρίου 2000 προμηθεύτηκε από άγνωστο άτομο τριάντα πέντε εμφανώς πλαστά ελληνικά χαρτονομίσματα των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών και ένα πλαστό ξένο χαρτονομίσμα των 250 δηνariών Ιράκ με αριθμό 71901.

Τέλος στον ίδιο τόπο και χρόνο σε γενόμενο έλεγχο από Αστυνομικούς του Α.Τ. Αερολιμένα βρέθηκε στην κατοχή του ένα πτυσσόμενο μαχαίρι, μάρκας GERBER, με μήκος λεπίδας εννέα (9) εκατοστά, χωρίς άδεια της Αστυνομικής Αρχής του τόπου κατοικίας του.

Απολογούμενος ο κατηγορούμενος αποδέχθηκε τις κατηγορίες που του αποδίδονται για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν με πιστωτικές κάρτες μετά την 25η Αυγούστου 2000, αρνούμενος παράλληλα τις συναλλαγές που έγιναν πριν την ημερομηνία αυτή. Δήλωσε δε, ότι χρησιμοποίησε τις κάρτες αυτές για να αγοράσει κυρίως τρόφιμα για το σπίτι του, γιατί δεν είχε χρήματα για να προβεί στις εν λόγω δαπάνες. Μετά δε την σύλληψη του κατηγορουμένου, ο πατέρας του κατέθεσε στην Εθνική Τράπεζα ποσό, το οποίο αντιστοιχούσε στις αγορές που είχε πραγματοποιήσει ο ίδιος με τις κάρτες. Περαιτέρω, ο κατηγορούμενος αποδέχθηκε ότι την 9/9/2000 προσπάθησε, προκειμένου να μισθώσει ένα αυτοκίνητο, να πληρώσει το σχετικό αντίτιμο με τις παραπάνω πιστωτικές κάρτες. Ακολούθως, αναφορικά με τα πλαστά χαρτονομίσματα, που βρέθηκαν στην κατοχή του και κατασχέθηκαν, ισχυρίσθηκε ότι τα είχε πάρει από το πορτοφόλι, το οποίο έπεσε από έναν αλλοδαπό κατά την συμπλοκή που είχε μαζί του την 25/8/2000 στην πλατεία Ισχυρίσθηκε δε, ότι δεν γνώριζε ότι ήταν παράνομο να φέρει τα πλαστά χαρτονομίσματα, αφού δε σκόπευε να τα χρησιμοποιήσει άμεσα, γιατί δεν τα χρειαζόταν, τα πήρε δε μαζί του από κεκτημένη ταχύτητα. Επίσης κατέθετε, ότι μέσα στο παραπάνω πορτοφόλι βρήκε τις ως άνω πιστωτικές κάρτες, καθώς και τις αποδείξεις των συναλλαγών που είχαν πραγματοποιήσει πριν την παραπάνω ημερομηνία. Για το πτυσσόμενο μαχαίρι, το οποίο βρισκόταν στις αποσκευές του, ισχυρίσθηκε ότι το είχε πάρει μαζί του, μήπως του χρειαστεί σε κάποια δραστηριότητά του στην εκδρομή, όπως στο ψάρεμα και ότι δεν γνώριζε ότι δεν έπρεπε να το φέρει.

Ο ισχυρισμός του κατηγορουμένου ότι τις τρεις πιστωτικές κάρτες και τα πλαστά χαρτονομίσματα τα βρήκε στο πορτοφόλι ενός αλλοδαπού, το οποίο έπεσε από αυτόν κατά την μεταξύ τους συμπλοκή την 25/8/2000, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αληθινός, γιατί δεν

επιβεβαιώνεται από κανένα στοιχείο της δικογραφίας. Τούτο καθόσον και στην από 22/2/2003 ένορκη βεβαίωση, ο κατέθεσε όσα του μετέφερε ο κατηγορούμενος, ο οποίος είναι φίλος του, χωρίς να έχει ο ίδιος άμεση γνώση του φερομένου επεισοδίου με τον αλλοδαπό. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός αυτός δεν συνάδει με τις εν γένει ενέργειες του μετά το επεισόδιο αυτό, αφού η συμπεριφορά του καταδεικνύει ότι μεθοδευμένα είχε οργανώσει την έκνομη δραστηριότητα του. Τούτο δεδομένου, ότι χρησιμοποίησε κατ' επανάληψη τις πιστωτικές κάρτες και έφερε μαζί τα πλαστά χαρτονομίσματα, που ισχυρίζεται ότι βρήκε μέσα στο πορτοφόλι. Θα ήταν πειστικός ο ισχυρισμός του, αν δεν χρησιμοποιούσε τις πιστωτικές κάρτες και αν, πριν την σύλληψη του, παρέδιδε στις αρμόδιες αρχές το περιεχόμενο του πορτοφολιού, ήτοι τις πιστωτικές κάρτες και τα πλαστά χαρτονομίσματα. Σε κάθε περίπτωση όμως, και αν ακόμη γίνει δεκτό ότι έλαβε χώρα το ως άνω επεισόδιο, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι αυτό πραγματοποιήθηκε την 25/8/2000.

Για τις πράξεις της απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση παρατηρούνται τα ακόλουθα: Ο κατηγορούμενος αποδέχθηκε ότι τέλεσε τις πράξεις που του αποδίδονται για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μετά την 25/8/2000 και αρνείται ότι τέλεσε εκείνες που αφορούν στις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή. Όμως, όπως προεκτέθηκε, το επεισόδιο με τον αλλοδαπό, που φέρεται ότι συνέβη την 25/8/2000, δεν είναι αληθινό και κατά συνέπεια και τις τρεις πιστωτικές κάρτες, τις κατείχε και πριν την παραπάνω ημερομηνία. Επομένως, προέκυψε ότι ο κατηγορούμενος τέλεσε και τις τρεις συρρέουσες πράξεις της απάτης. Συγκεκριμένα: α) Ο κατηγορούμενος αν και γνώριζε ότι οι πιστωτικές κάρτες δεν ήταν δικές του, εν τούτοις τις χρησιμοποίησε, πραγματοποιώντας τις ως άνω συναλλαγές, ορισμένες εκ των οποίων αποδέχθηκε, β) Ο κατηγορούμενος επέδειξε μεθοδευμένη συμπεριφορά ως προς την χρήση και των τριών πιστωτικών καρτών, δεδομένου ότι όλες οι συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν ποσά που ήταν κάτω του ορίου ελέγχου του κατόχου της κάθε κάρτας. Ο ίδιος δε, κατέθεσε ότι πραγματοποιούσε συναλλαγές με μικρά ποσά, γιατί ένας υπάλληλος του είπε ότι δεν μπορούσε να πραγματοποιήσει συναλλαγές με μεγάλα ποσά, αφού προφανώς θα απεκαλύπτετο η παράνομη δραστηριότητα του, γ) Κατά την σύλληψη του κατηγορουμένου, βρέθηκαν στην κατοχή του όλες οι αποδείξεις συναλλαγών για τις ως άνω πράξεις που του αποδίδονται. Ο κατηγορούμενος ισχυρίζεται ότι τις αποδείξεις των συναλλαγών που είχαν πραγματοποιηθεί πριν την παραπάνω ημερομηνία, τις βρήκε μέσα στο πορτοφόλι του αλλοδαπού. Όμως, πέρα από το γεγονός ότι δεν υπήρξε επεισόδιο με τον αλλοδαπό, ο ισχυρισμός αυτός είναι ελάχιστα αληθοφανής, δεδομένου ότι προϋποθέτει ταύτιση συμπεριφορών του αλλοδαπού και του κατηγορουμένου, ότι δηλαδή και οι δυο έφεραν μαζί τους τις αποδείξεις παράνομων συναλλαγών και ότι ο κατηγορούμενος έφερε μαζί του αποδείξεις συναλλαγών που δεν είχε πραγματοποιήσει ο ίδιος.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, αποδείχθηκε ότι κατηγορούμενος τέλεσε τις πράξεις της απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση, που του αποδίδονται, δεδομένου ότι γνωρίζοντας ότι οι παραπάνω πιστωτικές κάρτες δεν του ανήκαν, πραγματοποίησε τις προαναφερθείσες συναλλαγές, με σκοπό να προσκομίσει παράνομο περιουσιακό όφελος. Όπως προέκυψε από την κατάθεση του εξετασθέντος μάρτυρος Γ2, υπαλλήλου της Εθνικής Τράπεζας, η ζημία που υπέστη η εν λόγω τράπεζα από τις παράνομες συναλλαγές του κατηγορουμένου ανήλθε στο ποσό των 5.000 Ε, δηλαδή 1.870.000 δραχμές περίπου. Το ποσό αυτό δεν μπορεί βεβαίως να χαρακτηριστεί ως ευτελές και επομένως το σχετικό αίτημα της υπερασπίσεως του κατηγορουμένου να χαρακτηριστεί η πράξη της απάτης ως ευτελούς αξίας, τιμωρουμένη κατά τις διατάξεις των άρθρων 387 σε συνδ. προς 377 ΠΚ με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και υποπίπτουσα ως εκ τούτου στην ειδική παραγραφή του άρθρου 31 του Ν. 3346/2005, δεν ευσταθεί και πρέπει να απορριφθεί.

Εξάλλου ο ίδιος μάρτυς κατέθεσε ότι δεν γνωρίζει αν μέρος της ζημίας που υπέστη η Εθνική Τράπεζα έχει αποκατασταθεί από τον κατηγορούμενο, ο οποίος προσκόμισε κάποιες αποδείξεις καταβολής χρημάτων στην Τράπεζα, πριν την έναρξη της πρωτοβαθμίου διαδικασίας. Τόσο όμως από τα παραστατικά αυτά, όσο και από την κατάθεση του μάρτυρα Γ2, δεν προκύπτει ότι υπήρξε πλήρης εξόφληση της παθούσης Τράπεζας, ούτε υπάρχει σχετική δήλωσή τους. Κατά συνέπεια το αίτημα του κατηγορουμένου περί εφαρμογής του άρθρου 393 παρ. 2 του ΠΚ για την πράξη της απάτης, πρέπει να απορριφθεί.

Περαιτέρω για το αδίκημα της απόπειρας απάτης παρατηρούνται τα ακόλουθα: Ο κατηγορούμενος αποδέχθηκε ότι προσπάθησε για την μίσθωση ενός αυτοκινήτου να πληρώσει το σχετικό αντίτιμο με τις ως άνω δυο πιστωτικές κάρτες, πλην όμως δεν το κατόρθωσε, γιατί αυτές δεν έγιναν αποδεκτές από το πιστωτικό μηχάνημα. Περαιτέρω, αποδέχθηκε ότι επιχείρησε να αποσπάσει την κάρτα που κράτησε ο υπάλληλος του γραφείου ενοικιάσεων αυτοκινήτων. Ο μάρτυρας Γ1., εξεταζόμενος ενόρκως στο ακροατήριο, κατέθεσε ότι ο κατηγορούμενος, επεχείρησε με τις παραπάνω κάρτες να πληρώσει το αντίτιμο μίσθωσης αυτοκινήτου και αφού το πιστωτικό μηχάνημα εμφάνισε την ένδειξη για κράτηση των καρτών και αυτός τις κράτησε, ο κατηγορούμενος προσπάθησε με βίαιο τρόπο να του τις αποσπάσει, κτυπώντας τον. Κατά συνέπεια αποδείχθηκε ότι ο κατηγορούμενος τέλεσε το έγκλημα της απόπειρας απάτης, δεδομένου ότι, όταν διαπίστωσε ότι δεν παρευρίσκονταν άλλοι άνθρωποι στο αεροδρόμιο, μετέβη στο γραφείο ενοικιάσεως αυτοκινήτων και δείχνοντας την στρατιωτική ταυτότητα του στον υπάλληλο του γραφείου για να κάμψει τις επιφυλάξεις του, εν γνώσει του, επιχείρησε να πληρώσει το αντίτιμο ενοικιάσεως αυτοκινήτου με τις δυο πιστωτικές κάρτες που δεν του ανήκαν, ακολούθως δε προσπάθησε με βίαιο τρόπο να τις αποσπάσει από τον υπάλληλο που τις είχε κρατήσει.

Σαφώς από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η πράξη αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απρόσφορη απόπειρα κατά την έννοια του άρθρου 43 του ΠΚ, καθόσον ο περιγραφείς τρόπος τελέσεώς της ήταν πολύ πιθανό και δυνατό να οδηγήσει στην πλήρη πραγμάτωση του εγκλήματος της απάτης.

Ως προς το αδίκημα της προμήθειας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων παρατηρούνται τα εξής: Ο κατηγορούμενος ισχυρίστηκε ότι είχε πάρει τα πλαστά χαρτονομίσματα από το πορτοφόλι του αλλοδαπού και ότι δεν γνώριζε ότι ήταν παράνομο να τα φέρει μαζί, αφού δεν σκόπευε να τα χρησιμοποιήσει. Όσον αφορά το επεισόδιο με τον αλλοδαπό, όπως προεκτέθηκε, αυτό δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, δηλαδή από τον τρόπο που προμηθεύτηκε τα χαρτονομίσματα, είναι σαφές ότι αυτά περιήλθαν στην κατοχή του, εν γνώσει της πλαστότητάς τους, με σκοπό να τα θέσει σε κυκλοφορία, ως γνήσια. Τούτο ενόψει του ότι τα κατείχε, αδιαφόρως του τρόπου με τον οποίο τα προμηθεύτηκε, καθόσον ως προμήθεια νοείται η καθ' οιονδήποτε τρόπο περιέλευσή τους στην κατοχή του (αγορά, κλοπή, υπεξαίρεση, εύρεση κλπ). Περαιτέρω, ο κατηγορούμενος ισχυρίστηκε ότι αντιλήφθηκε ότι τα χαρτονομίσματα ήταν πλαστά. Επομένως, γνωρίζοντας ότι ήταν πλαστά, τα κατείχε με σκοπό να τα θέσει σε κυκλοφορία, ως γνήσια. Ο σκοπός αυτός προκύπτει και από το γεγονός ότι τα γνήσια χαρτονομίσματα που έφερε μαζί του κατά το ταξίδι του στην Κρήτη, ανήρχοντο στο ποσό των 27.400 δρχ., ποσό που είναι ανεπαρκές για διαμονή και τα λοιπά έξοδα δυο ημερών στο, συνοδευόμενος μάλιστα από τη φίλη του,, και για το λόγο αυτό μετέφερε από την Αθήνα στο τα πλαστά χαρτονομίσματα, εκ των οποίων τα ελληνικά ανήρχοντο στο ποσό των 350.000 δρχ. Κατ' ακολουθίαν, σκόπευε να καλύψει τις δαπάνες του στο, είτε θέτοντας σε κυκλοφορία τα πλαστά χαρτονομίσματα, είτε χρησιμοποιώντας τις πιστωτικές κάρτες, που δεν του ανήκαν. Το γεγονός δε, ότι δεν χρησιμοποίησε πλαστά χαρτονομίσματα για να πληρώσει το αντίτιμο για την ενοικίαση του αυτοκινήτου, δεν σημαίνει ότι δεν είχε πρόθεση να θέσει σε κυκλοφορία τα πλαστά χαρτονομίσματα, δεδομένου ότι τούτο συνέβη, όχι επειδή δεν ήθελε όντως να τα θέσει σε κυκλοφορία, αλλά επειδή είχε προηγηθεί ο προσεκτικός και σχολαστικός έλεγχος των πιστωτικών καρτών από τον υπάλληλο Γ1, γεγονός που τον αποθάρρυνε από ένα τέτοιο εγχείρημα.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, κατέστη έκδηλο ότι ο κατηγορούμενος με την συμπεριφορά του πραγμάτωσε την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος της προμήθειας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων, ήτοι προμηθεύθηκε, αφού τα κατείχε, τα ως άνω πλαστά χαρτονομίσματα, με σκοπό να τα θέσει σε κυκλοφορία, ως γνήσια, το γεγονός δε, ότι δεν τα χρησιμοποίησε, δεν οφείλεται σε δική του πρόθεση, αλλά για εξωτερικούς, μη επηρεαζόμενους από αυτόν, παράγοντες.

Για τα αδικήματα της παράνομης οπλοκατοχής και παράνομης οπλοφορίας παρατηρούνται τα ακόλουθα: Ο κατηγορούμενος αποδέχθηκε ότι κατείχε και έφερε μαζί του το ως άνω πτυσσόμενο μαχαίρι, χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής. Όπως προέκυψε από την διαδικασία και αποδέχθηκε ο κατηγορούμενος, το παραπάνω μαχαίρι δεν ήταν υπηρεσιακό

και επομένως δεν το κατείχε για υπηρεσιακούς σκοπούς. Περαιτέρω, το έφερε μαζί του, όχι καθ' οδόν προς κάποια υπηρεσιακή απασχόληση, αλλά σε ταξίδι αναψυχής και ως εκ τούτου έπρεπε να είχε εφοδιασθεί με σχετική άδεια της αστυνομικής αρχής. Κατά συνέπεια αποδείχθηκε ότι ο κατηγορούμενος τέλεσε τα αδικήματα της παράνομης οπλοκατοχής και της παράνομης οπλοφορίας.

Συνακόλουθα των ανωτέρω, στην προκειμένη υπόθεση, καταφάσκονται πλήρως τα στοιχεία που συγκροτούν τόσο την υποκειμενική όσο και αντικειμενική υπόσταση των αδικημάτων που αποδίδονται στον κατηγορούμενο και ως εκ τούτου ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται στο σύνολο των μελών του Δικαστηρίου περί της ενοχής αυτού.

Με βάση τα παραπάνω περιστατικά το Αναθεωρητικό Δικαστήριο κήρυξε τον αναιρεσιόντα ένοχο των αξιοποιώνων πράξεων της απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση, της απόπειρας απάτης, της προμήθειας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων, της παράνομης οπλοκατοχής και της παράνομης οπλοφορίας και του επέβαλε συνολική ποινή φυλακίσεως δυο (2) ετών και επτά (7) μηνών, την οποία ανέστειλε για τρία χρόνια.

Με τις ανωτέρω παραδοχές το Δικαστήριο διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού εκθέτει σ' αυτή με σαφήνεια και πληρότητα αλλά και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά που αποδείχθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση των παραπάνω εγκλημάτων για τα οποία καταδικάστηκε ο αναιρεσιών, τα αποδεικτικά μέσα από τα οποία συνήγαγε τα περιστατικά αυτά, καθώς και τους συλλογισμούς με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις εφαρμοσθείσες ουσιαστικές ποινικές διατάξεις των άρθρων 27, 42 παρ. 1, 94, 98 207 παρ. 1 εδ. α', **386 παρ. 1 εδ. α' ΠΚ** ως και των άρθρων 7 παρ. 1, 8 εδ. α' και 10 παρ. 1 και 13 παρ. β' του ν. 2168/1993, τις οποίες ορθώς ερμήνευσε και ούτε ευθέως και ούτε εκ πλαγίου παραβίασε με ασαφείς ή ελλιπείς ή αντιφατικές παραδοχές ή διατάξεις.

Ειδικότερα σε σχέση με τις προβαλλόμενες από τον αναιρεσιόντα αιτιάσεις: α) αναφέρονται τα αποδεικτικά μέσα κατά το είδος τους, από τα οποία το Δικαστήριο συνήγαγε τα περιστατικά που εκτέθηκαν και οδηγήθηκε στην καταδικαστική του κρίση β) προσδιορίζεται με σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ο τρόπος τέλεσης των ως άνω αξιοποιώνων πράξεων γ) αιτιολογείται πλήρως ο άμεσος δόλος του κατηγορουμένου αναφορικά με την τέλεση των πράξεων της απάτης, της απόπειρας απάτης και της προμήθειας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων, με την έκθεση στο σκεπτικό της προσβαλλόμενης απόφασης των πραγματικών περιστατικών, όπως είναι μεταξύ άλλων η χρησιμοποίηση των προαναφερομένων πιστωτικών καρτών που γνώριζε ότι δεν ήταν δικές του κατά την πραγματοποίηση των ως άνω συναλλαγών και η κατοχή των πλαστών χαρτονομισμάτων με σκοπό να τα θέσει σε κυκλοφορία γνωρίζοντας την πλαστότητά τους. Δεν ήταν δε απαραίτητο να αιτιολογείται στην απόφαση "πώς και με ποια συγκεκριμένη παράνομη πράξη αφείρεσε ο κατηγορούμενος τις πιστωτικές κάρτες". Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα πρακτικά της προσβαλλόμενης απόφασης ο συνήγορος του κατηγορουμένου (αναιρεσιόντος) μετά την αγόρευση του Εισαγγελέα περί της ενοχής τούτου έλαβε το λόγο ανέπτυξε την υπεράσπιση και ζήτησε κατά πίστη μεταφορά: "α) για την πράξη της απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση, την αθώωσή του ελλείψει των στοιχείων της πράξεως, άλλως να θεωρηθεί ότι το ποσό της απάτης είναι ευτελούς αξίας και να εφαρμοσθεί το άρθρο 31 του Ν. 3346/2005, άλλως να εφαρμοσθεί το άρθρο 393 παρ. 2 του ΠΚ καθόσον από τις υπάρχουσες στη δικογραφία αποδείξεις συνολικού ποσού 132.000 δραχμών, προκύπτει ότι αποζημιώθηκε η Εθνική Τράπεζα, β) για την πράξη της απόπειρας απάτης, την αθώωσή του ελλείψει των στοιχείων της πράξεως, άλλως να θεωρηθεί εν προκειμένω υπήρξε απόσφορη απόπειρα κατ' άρθρο 43 ΠΚ, γ) για την ύπαρξη της προμήθειας παραχαραγμένων νομισμάτων την αθώωσή του ελλείψει των στοιχείων της πράξεως και δ) για τις πράξεις της παράνομης οπλοκατοχής και οπλοφορίας, να θεωρηθεί ότι δεν συρρέουν αυτές και την αθώωσή του, καθόσον το συγκεκριμένο μαχαίρι δεν αποτελούσε όπλο κατά την έννοια που απαιτεί ο νόμος".

Οι ισχυρισμοί αυτοί κατά το μέρος που είναι αυτοτελείς και ειδικότερα όσον αφορά την πράξη της **απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση** "να θεωρηθεί ότι το ποσό της απάτης είναι ευτελούς αξίας..... προκύπτει ότι αποζημιώθηκε η Εθνική Τράπεζα", την πράξη της **απόπειρας απάτης** "να θεωρηθεί ότι εν προκειμένω υπήρξε **απόσφορη απόπειρα** κατ'

άρθρο 43 ΠΚ και τις πράξεις της παράνομης οπλοκατοχής και οπλοφορίας, όπως διατυπώθηκαν, χωρίς την επίκληση των αναγκών προς θεμελίωσή των πραγματικών περιστατικών, ήταν αόριστοι (κατά το υπόλοιπο μέρος οι ως άνω ισχυρισμοί συνιστούν άρνηση των στοιχείων που συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση των εγκλημάτων και εντεύθεν της κατηγορίας).

Επομένως το Δικαστήριο δεν είχε υποχρέωση να απαντήσει και να αιτιολογήσει την απόρριψη των ανωτέρω αυτοτελών ισχυρισμών, παρόλα αυτά όμως, το δικαστήριο με πλήρη αιτιολογία απέρριψε αυτούς και ειδικότερα τον πρώτο με την αιτιολογία ".....η ζημία που υπέστη η εν λόγω Τράπεζα (Εθνική) από τις παράνομες συναλλαγές του κατηγορουμένου ανήλθε στο ποσό των 5.500 ευρώ, δηλαδή 1.870.000 δραχμές περίπου. Το ποσό αυτό δεν μπορεί βεβαίως να χαρακτηριστεί ως ευτελής και επομένως το σχετικό αίτημα της υπερασπίσεως του κατηγορουμένου να χαρακτηριστεί η πράξη της απάτης ως ευτελούς αξίας, τιμωρούμενη κατά τις διατάξεις των άρθρων 387 σε συνδ. προς 377 ΠΚ με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και υποπίπτουσα ως εκ τούτου στην ειδική παραγραφή του άρθρου 31 του Ν. 3346/2005, δεν ευσταθεί και πρέπει να απορριφθεί". ".....δεν προκύπτει ότι υπήρξε πλήρης εξόφληση της παθούσης Τράπεζας, ούτε υπάρχει σχετική δήλωσή της. Κατά συνέπεια το αίτημα του κατηγορουμένου περί εφαρμογής του άρθρου 393 παρ. 2 ΠΚ για την πράξη της απάτης, πρέπει να απορριφθεί".

Τον δεύτερο με την αιτιολογία ".....Σαφώς από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η πράξη αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απρόσφορη απόπειρα κατά την έννοια του άρθρου 43 του ΠΚ, καθόσον ο περιγραφείς τρόπος τελέσεώς της ήταν πολύ πιθανό και δυνατό να οδηγήσει στην πλήρη πραγμάτωση του εγκλήματος της απάτης". Και τον τρίτο με την αιτιολογία ".....Όπως προέκυψε από τη διαδικασία και αποδείχθηκε ο κατηγορούμενος, το παραπάνω μαχαίρι δεν ήταν υπηρεσιακό και επομένως δεν το κατείχε για υπηρεσιακούς σκοπούς. Περαιτέρω το έφερε μαζί του, όχι καθ' οδόν προς κάποια υπηρεσιακή απασχόληση, αλλά σε ταξίδι αναψυχής και ως εκ τούτου έπρεπε να είχε εφοδιαστεί με σχετική άδεια της αστυνομικής αρχής". Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, οι από το άρθρο 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' και Ε' του ΚΠοινΔ λόγοι αναιρέσεως, με τους οποίους αποδίδονται στην προσβαλλόμενη απόφαση οι πλημμέλειες της έλλειψης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας και της εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής ουσιαστικής ποινικής διάταξης είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Καθό μέρος σε πλήττεται με αυτούς η ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του δικαστηρίου της ουσίας είναι απαράδεκτοι. Μετά από αυτά, εφόσον δεν υπάρχει στην αίτηση αναιρέσεως άλλος λόγος αναιρέσεως και μάλιστα ορισμένος, προς έρευνα, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί στο σύνολό της ως αβάσιμη και να καταδικαστεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα (άρθρο 583 παρ. 1 ΚΠοινΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 6 Νοεμβρίου 2006 αίτηση του Χ1, για αναίρεση της υπ' αριθμ. 120/2006 απόφασης του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου (Πενταμελούς).

Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα, που ανέρχονται σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 19 Ιουνίου 2007. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 13 Νοεμβρίου 2007.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Το πρώτο άξιο σχολιασμού σημείο της ως άνω αποφάσεως αφορά την ερμηνεία και εφαρμογή των περί (παρانونόμου) οπλοκατοχής και οπλοφορίας διατάξεων του Ν. 2168/1993 και ειδικότερα αφ' ενός των άρθρων 7 παρ. 1 σε συνδ. με παρ. 8 εδ. α', αφ' ετέρου των άρθρων 10 παρ. 1 σε συνδ. με παρ. 13 του εν λόγω νόμου.

Στην κριθείσα από το Πενταμελές Αναθεωρητικό Δικαστήριο υπόθεση, εντός του χώρου του Αερολιμένος, «βρέθηκε στην κατοχή» του κατηγορουμένου «ένα πτυσσόμενο μαχαίρι, μάρκας Gerber, με μήκος λεπίδας εννέα (9) εκατοστά, χωρίς άδεια της Αστυνομικής αρχής του τόπου κατοικίας του». Το Αναθεωρητικό κήρυξε ένοχο τον κατηγορούμενο «για τα αδικήματα της παράνομης οπλοκατοχής και παράνομης οπλοφορίας» με το εξής *προβληματικό σκεπτικό*, το οποίο επικυρώθηκε από τον Άρειο Πάγο ως ορθό και αιτιολογημένο: «ο κατηγορούμενος αποδείχθηκε ότι κατείχε και έφερε μαζί του το ως άνω πτυσσόμενο μαχαίρι, χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής. Όπως προέκυψε από τη διαδικασία και αποδέχθηκε ο κατηγορούμενος, το παραπάνω μαχαίρι δεν ήταν υπηρεσιακό και επομένως δεν το κατείχε για υπηρεσιακούς σκοπούς. Περαιτέρω το έφερε μαζί του, όχι καθ' οδόν προς κάποια υπηρεσιακή απασχόληση, αλλά σε ταξίδι αναψυχής και ως εκ τούτου έπρεπε να είχε εφοδιασθεί με σχετική άδεια της αστυνομικής αρχής».

Πέραν του γεγονότος ότι ουδέν μνημονεύεται στην προσβαλλομένη σχετικά με το είδος της συρροής μεταξύ οπλοκατοχής και οπλοφορίας (επ' αυτού βλ. π.χ. *Μπέκα*, Όπλα – Πυρομαχικά – Εκρηκτικά, 1995, σ. 195, σύμφωνα με τον οποίο «αν [...] η κατοχή συμπίπτει χρονικά με την οπλοφορία και ούτε προηγείται ούτε έπεται, έτσι ώστε η οπλοφορία να αποτελεί τον αποκλειστικό σκοπό της κατοχής, τότε η συρροή είναι *φαινομενική* και η οπλοφορία απορροφά την απαξία της κατοχής»· πρβλ. *Ζαγκαρόλα*, Συρροή παρανόμου κατοχής όπλου και οπλοφορίας, ΠοινΧρ Ζ1/480, ο οποίος επισημαίνει ότι «είναι όμως δυνατόν ο καταληφθείς φέρων παρανόμως όπλον, να μη κατέχη αυτό μονίμως, διότι λ.χ. έλαβε τούτο προ ολίγου παρά φίλου του χωροφύλακος, εις την περίπτωση δε ταύτην εν μόνον έγκλημα υφίσταται το της παρανόμου οπλοφορίας») και, αντιθέτως, αναφέρεται ότι «το Αναθεωρητικό Δικαστήριο κήρυξε τον αναιρεσιόντα ένοχο των αξιοποιώνων πράξεων της απάτης κατά συρροή και κατ' εξακολούθηση, της απόπειρας απάτης, της προμήθειας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων, της παράνομης οπλοκατοχής και της παράνομης οπλοφορίας και του επέβαλε *συνολική ποινή φυλακίσεως δύο (2) ετών και επτά (7) μηνών*, την οποία ανέστειλε για τρία χρόνια», μεγάλη εντύπωση προκαλεί η εξάρτηση του παρανόμου τής υπό κρίσιν συμπεριφοράς από την *χωρίς άδεια* οπλοκατοχή και οπλοφορία του συγκεκριμένου *πτυσσόμενου μαχαιριού*. μάλιστα, το δικαστήριο της ουσίας υπέλαβε ότι ο κατηγορούμενος ήταν υποχρεωμένος να *εφοδιασθεί με σχετική άδεια της αστυνομικής αρχής!*

Σημειωτέον ότι το φαινόμενο αυτό –προϊόν το δίχως άλλο μιας *ανεξήγητης παρεξήγησης*– δεν είναι πρωτοφανές στο πλαίσιο της ελληνικής, και δη της αρεοπαγίτικης, νομολογίας (επί του θέματος βλ. ήδη την επισήμανση του γράφοντος εις: ΠοινΧρ ΝΕ/506 υπό την ΑΠ 759/2004). Επί παραδείγματι, με την ΑΠ 6/2005 ΠοινΧρ ΝΕ/822 εκρίθη αιτιολογημένη η καταδικαστική απόφαση για απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά συρροή, παράνομη οπλοφορία και οπλοχρησία του αναιρεσιόντος, ο οποίος πήγε στο σπίτι των παθουσών έχοντας ένα «μαχαίρι που έφερε μαζί του, *δίχως άδεια της αρμόδιας αρχής του τόπου κατοικίας του*, μήκους 13 εκατοστών περίπου» και επιτέθηκε κατ' αυτών με πρόθεση να τις σκοτώσει, χωρίς όμως τελικά να τα καταφέρει.

Εν τούτοις, ως προς την *οπλοκατοχή*, στο άρ. 7 παρ. 2 Ν. 2168/1993 μνημονεύονται ρητώς τα αντικείμενα εκείνα για τα οποία *επιτρέπεται* η κατοχή μετά από άδεια της αστυνομικής αρχής. Ανάμεσα σε αυτά δεν

συγκαταλέγονται *μαχαίρια μη προοριζόμενα* για αλιεία, θήρα, τέχνη ή οικιακή, επαγγελματική ή άλλη συναφή χρήση, ενώ στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι *δεν απαιτείται άδεια* για μαχαίρια που προορίζονται για τέτοια χρήση (ρύθμιση περιπτή, αφού τέτοια αντικείμενα δεν μπορούν να υπαχθούν καν στα “όπλα *lato sensu*” του άρθρου 1 παρ. 2). Ως εκ τούτου, το *κατέχειν* μαχαίρι που δεν εξυπηρετεί οικιακή κ.λπ. χρήση θα είναι *πάντοτε παράνομο, χωρίς να είναι νοητή η δυνατότητα αιτήσεως σχετικής αδειας*. Βεβαίως, εδώ τίθεται το ερώτημα ποιος ήταν ο προορισμός του πτυσσόμενου μαχαιριού που συνελήφθη να κατέχει ο κατηγορούμενος μέσα στον Αερολιμένα· δυστυχώς, από τα διαλαμβανόμενα στην προσβαλλομένη δεν προκύπτει με σαφήνεια ο εν λόγω προορισμός του.

Περαιτέρω, ως προς την *οπλοφορία*, στο άρ. 10 παρ. 3 σε συνδ. με παρ. 6 του ίδιου Νόμου μνημονεύονται και πάλι ρητώς τα αντικείμενα εκείνα για τα οποία Έλληνες που έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους μπορούν να ζητήσουν άδεια οπλοφορίας από την αρμόδια αστυνομική αρχή: πρόκειται για *περίστροφα* ή *πιστόλια* και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για *αυτόματα* ή *άλλα πυροβόλα* όπλα. Αντιθέτως, *δεν* προβλέπεται δυνατότητα παραχώρησης αδειάς για *μαχαίρια μη προοριζόμενα* για αλιεία, θήρα, τέχνη ή οικιακή, επαγγελματική ή άλλη συναφή χρήση, ενώ ελλείπει η αντίστοιχη ρύθμιση που υπάρχει επί οπλοκατοχής, όπου ο κάτοχος των προοριζομένων για οικιακή κ.λπ. χρήση μαχαιριών απαλλάσσεται της υποχρέωσης να αιτηθεί άδεια οπλοκατοχής από την αρμόδια αστυνομική αρχή. Συνακόλουθα, το *φέρειν* μαχαίρι που *δεν εξυπηρετεί* οικιακή κ.λπ. χρήση θα είναι *συμπεριφορά πάντοτε παράνομη, χωρίς να είναι νοητή η δυνατότητα αιτήσεως σχετικής αδειάς*.

Τέτοια δυνατότητα, φυσικά, δεν θα είναι νοητή –αφού πουθενά δεν προβλέπεται– ούτε και για οπλοφορία μαχαιριού που εξυπηρετεί τέτοια χρήση. Ωστόσο, σε ό,τι αφορά ειδικά αυτήν την δεύτερη κατηγορία, γίνεται δεκτό ότι «μολονότι δεν αναφέρονται στον ισχύοντα νόμο στις κατ’ εξαίρεση περιπτώσεις νόμιμης οπλοφορίας, ενώ υπήρχε ρύθμιση στον ν. 495/76, θα πρέπει να θεωρηθεί νόμιμη η κατοχή και ορισμένων αντικειμένων του νόμου όπως τα σπρέι και τα μαχαίρια οικιακής ή επαγγελματικής χρήσης. *Για τα τελευταία το νόμιμο της οπλοφορίας επιτρέπεται μόνο στους χώρους άσκησης του επαγγέλματος και κατά την μεταφορά τους από και προς αυτόν*» (Μπέκας, ό.π., σ. 150· η έμφαση δική μου). Κατ’ άλλην, όμως, άποψη που υποστηρίζεται από τον γράφοντα (βλ. και ακολούθως στο κείμενο), παράνομη οπλοφορία μαχαιριών προοριζόμενων για οικιακή κ.λπ. χρήση δεν είναι ποτέ νοητή, διότι τα μαχαίρια αυτά δεν δύνανται να υπαχθούν στα “όπλα *lato sensu*” του άρθρου 1 παρ. 2.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί τούτο: Ο συνήγορος του κατηγορουμένου ζήτησε την αθώωση του κατηγορουμένου για τις πράξεις της παράνομης οπλοκατοχής και οπλοφορίας με το επιχείρημα ότι «δεν συρρέουν αυτές [...] καθόσον *το συγκεκριμένο μαχαίρι δεν αποτελούσε όπλο κατά την έννοια που απαιτεί ο νόμος*». Το δικαστήριο της ουσίας, όμως, απέρριψε τον εν λόγω ισχυρισμό, με το –ήδη προαναφερθέν– σκεπτικό ότι «το παραπάνω μαχαίρι δεν ήταν υπηρεσιακό και επομένως *δεν το κατείχε για υπηρεσιακούς σκοπούς*», επιπλέον δε, ότι «το έφερε μαζί του, *όχι καθ’ οδόν προς κάποια υπηρεσιακή απασχόληση, αλλά σε ταξίδι αναψυχής*». Το σκεπτικό αυτό κάθε άλλο παρά «πλήρη αιτιολογία» περιέχει (όπως πιστεύει ο Άρειος Πάγος), αφού *δεν ερμηνεύει με σαφήνεια* την κρίσιμη –και από πλευράς πρακτικής

αξίας, εν γένει ιδιαιτέρως σημαντική— διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 περ. β' Ν. 2168/1993, όπου προβλέπεται ότι: «Όπλα θεωρούνται επίσης τα αντικείμενα που είναι πρόσφορα για επίθεση ή άμυνα και ιδιαίτερα [...] Μαχαίρια κάθε είδους, εκτός εκείνων που η κατοχή τους δικαιολογείται για οικιακή, επαγγελματική ή εκπαιδευτική χρήση, τέχνη, θήρα, αλιεία ή άλλη συναφή χρήση». Ως γνωστόν, από την τελευταία εξαίρεση συνάγεται η ύπαρξη του άγραφου στοιχείου του *προορισμού* των επίμαχων αντικειμένων για επίθεση ή άμυνα δίπλα στην γεγραμμένη προϋπόθεση της προσφορότητας για τον ίδιο σκοπό. Κι αν θεωρηθεί ότι κάθε μαχαίρι που δεν προορίζεται για επίθεση ή άμυνα ποτέ δεν μπορεί να θεωρηθεί όπλο ανεξαρτήτως του τ(ρ)όπου κατοχής και του σκοπού χρήσης του, γιατί η *σχετικοποίηση* του αντικειμενικού (λειτουργικού) προορισμού του επίμαχου αντικειμένου από τέτοια κριτήρια απάδει προς την «*φύση του πράγματος*» (έτσι *Βαθιώτης*, Περί της εννοίας του όπλου κατά το άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 2168/1993, ΠοινΔικ 2006/987 κ.ε.: ο ίδιος, Σχόλιο υπό το βούλ. ΣυμβΠλημΠατρ 163/2007 ΕισΠροτ Ν. Νικολάου ΠοινΔικ 2008/301), το ότι ο κατηγορούμενος δεν κατείχε το πτυσσόμενο μαχαίρι για υπηρεσιακούς σκοπούς και ότι δεν το έφερε μαζί του για κάποια υπηρεσιακή απασχόληση αποτελεί διαπίστωση που, υπό το πρίσμα της προρρηθείσας θέσεως, καθόλου δεν δικαιολογεί την απόρριψη του ισχυρισμού του κατηγορουμένου – αντιθέτως, αποδεικνύεται στοιχείο αδιάφορο, αφού, *εάν πρόκειται για μαχαίρι που εξυπηρετεί οικιακούς κ.λπ. σκοπούς, ευθύνη για οπλοφορία δεν θα μπορεί ποτέ να στοιχειοθετηθεί* (έτσι και ΣυμβΠλημΗρακλ 349/2003 ΕισΠροτ Ν. Μαρκάκη ΠοινΧρ ΝΔ/1088· ΣυμβΠλημΗρακλ 36/2004 ΕισΠροτ Ν. Μαρκάκη ΠοινΧρ ΝΣΤ/318). Στο μέτρο, μάλιστα, που κατά την ερμηνεία του άρθρου 1 παρ. 2 το βάρος πέφτει στο άγραφο στοιχείο του *προορισμού* του επίμαχου αντικειμένου, το δικαστήριο όφειλε να περιγράψει σαφέστερα το είδος του «πτυσσόμενου μαχαιριού τύπου Gerber» και «μήκους λεπίδος 9 εκ.», δηλαδή *σε τι απέβλεπε η κατασκευή του*.

Εν κατακλείδι, εκείνο που, εξ αφορμής της σχολιασθείσης αποφάσεως, πρέπει να συγκρατηθεί ως αναντίλεκτο δεδομένο είναι το *άτοπον* να ζητείται για την οπλοκατοχή και οπλοφορία μαχαιριών (είτε μη προοριζομένων είτε προοριζομένων προς οικιακή κ.λπ. χρήση) άδεια από την αρμόδια αστυνομική αρχή – *τέτοια δυνατότητα ο νόμος δεν την προβλέπει!*

Β. Το δεύτερο άξιο σχολιασμού σημείο της ως άνω αποφάσεως αφορά την καταδίκη του κατηγορουμένου και για (*πρόσφορη*) *απόπειρα απάτης* (άρ. 42, 386 ΠΚ). Η επίμαχη πράξη που αξιολογήθηκε ως τέτοια ήταν η εξής: ο κατηγορούμενος μετέβη στο γραφείο της εταιρείας ενοικιαζομένων αυτοκινήτων που βρίσκεται εντός του χώρου του Αερολιμένος και ζήτησε από τον υπάλληλό της να μισθώσει ένα αυτοκίνητο, δίνοντάς του αφ' ενός μια πιστωτική κάρτα Visa της Bank of America και αφ' ετέρου μια πιστωτική κάρτα της Fleet Mastercard, που ανήκαν σε άλλον και από την κατοχή του οποίου τις είχε αφαιρέσει, «πλην όμως δεν πέτυχε τον παραπάνω σκοπό του, γιατί ο ως άνω υπάλληλος, που αντιλήφθηκε την πρόθεσή του να τον εξαπατήσει, δεν δέχθηκε να τις πιστώσει και τις ήλεγξε στο πιστωτικό μηχάνημα, διαπιστώνοντας ότι για την παραπάνω κάρτα [...] υπήρχε εντολή κράτησης και ενημέρωσης της αρμόδιας τράπεζας, ενώ η κάρτα της Fleet δεν γινόταν αποδεκτή από το πιστωτικό μηχάνημα γιατί δεν υπήρχε χρηματικό αντίκρισμα».

Σύμφωνα με την κρίση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, που ομοίως επικυρώθηκε από τον Άρειο Πάγο ως ορθή και αιτιολογημένη, «σαφώς από

τα ανωτέρω συνάγεται ότι η πράξη αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απρόσφορη απόπειρα κατά την έννοια του άρθρου 43 του ΠΚ, *καθόσον ο περιγραφείς τρόπος τελέσεώς της ήταν πολύ πιθανό και δυνατό να οδηγήσει στην πλήρη πραγμάτωση του εγκλήματος της απάτης*».

Φρονώ ότι η λακωνική αυτή εξήγηση σχετικά με το γιατί δεν συντρέχει εν προκειμένω απρόσφορη απόπειρα απάτης, πόρρω απέχει από την επιταγή της ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολόγησης των δικαστικών αποφάσεων. Οι συμφυρόμενες λέξεις “πολύ πιθανό και δυνατό” (sic) υποτίθεται ότι εμπεριέχουν την απαιτούμενη αιτιολογική ισχύ της απορρίψεως του σχετικού ισχυρισμού που προέβαλε ο κατηγορούμενος περί απροσφόρου αποπείρας, στην πραγματικότητα όμως *ούτε την περιέχουν και –ακόμη χειρότερα– ούτε μπορούν να την περιέχουν*.

Διότι δύο πιστωτικές κάρτες που δεν έγιναν αποδεκτές από πιστωτικό μηχάνημα, *όχι επειδή αυτό εμφάνισε κάποια προσωρινή δυσλειτουργία*, αλλά επειδή οι κάρτες ήσαν *ακατάλληλες να λειτουργήσουν ως μέσο πληρωμής* –η μία γιατί υπήρχε εντολή κράτησης, η άλλη γιατί δεν υπήρχε χρηματικό αντίκρισμα– αναρωτιέται κανείς πώς είναι “πολύ πιθανό και δυνατό” να οδηγήσουν στην πραγμάτωση του εγκλήματος της απάτης! Η λέξη “ακατάλληλες” (να λειτουργήσουν ως μέσο πληρωμής) μάς φέρνει κοντά στην καρδιά του προβλήματος, ωθώντας μας στην κρίσιμη ερώτηση: *Πόσο ακατάλληλες; Απολύτως ακατάλληλες ή μήπως σχετικώς ακατάλληλες; Δεδομένης της ρητής αναφοράς που κάνει ο νομοθέτης στην “απολύτως αδύνατη τέλεση” του εγκλήματος, φαίνεται να εισάγει όντως –e contrario– την διάκριση ανάμεσα σε απολύτως αδύνατη και σχετικώς αδύνατη τέλεση του εγκλήματος (έτσι και ο Ανδρουλάκης, ΠοινΔ, II, Απόπειρα και συμμετοχή, 2004, σ. 47, υποσ. 2· αντίθετος ο Κωστάρας, Η απρόσφορη απόπειρα, 1997, σ. 132, 165, 172 και ο ίδιος, Έννοιες και Θεσμοί του Ποινικού Δικαίου, 2004, πλαγιάρ. 846/847, ο οποίος εν προκειμένω –βάσει των όσων υποστηρίζει– θα αντιπαρατηρούσε ότι κάτι ή είναι ακατάλληλο ή δεν είναι – λιγότερο ή περισσότερο ακατάλληλο, όπως και γυναίκα λιγότερο ή περισσότερο έγκυος, δεν νοείται), εκ των οποίων μόνο η πρώτη δικαιολογεί την κατάφαση της απρόσφορης απόπείρας, ενώ η δεύτερη ισοδυναμεί με πρόσφορη απόπειρα (“αποτυχημένο έγκλημα”) τιμωρούμενη βάσει του άρθρου 42 ΠΚ.*

Ένα χρήσιμο κριτήριο που έχει προταθεί για την οριοθέτηση της πρόσφορης από την απρόσφορη απόπειρα είναι η *ex ante* κρίση του τρίτου λογικά σκεπτόμενου και αμερόληπτου παρατηρητή, ο οποίος μπαίνει στην θέση και στο μυαλό του συγκεκριμένου δράστη θέτοντας το εξής ερώτημα (*Κωστάρας, ό.π.*): *Μήπως όσες φορές και να επιχειρήσει ο δράστης το έγκλημα με το συγκεκριμένο μέσο ή εναντίον του συγκεκριμένου αντικειμένου υπό τις δεδομένες συνθήκες αποκλείεται λογικά να επιτύχει την τέλεση του επιδιωκόμενου αποτελέσματος; Εάν η απάντηση είναι καταφατική, τότε θα πρόκειται για (απολύτως) απρόσφορη απόπειρα, ειδάλως θα τύχει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 42 ΠΚ (για την δυσχερή διάκριση της απολύτως από την σχετικώς απρόσφορη απόπειρα βλ. και Βαθιώτη, Στοιχεία Ποινικού Δικαίου, ΓενΜ, 2007, σ. 340 κ.ε., § 21, πλαγιάρ. 115 κ.ε.).*

Επί τη βάση αυτού του κριτηρίου, είναι εύλογο να θεωρηθεί στην σχολιαζόμενη υπόθεση ότι, *όσες φορές και να προσπαθούσε ο κατηγορούμενος –στον συγκεκριμένο τόπο-χρόνο και υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες– να επιτύχει την πληρωμή του αντιτίμου ενοικιάσεως αυτοκινήτου χρησιμοποιώντας τις δύο κλεμμένες πιστωτικές κάρτες, δεν θα κατάφερνε να*

εξαπατήσει τον υπάλληλο, άρα εδώ βρισκόμαστε ενώπιον μιας (απολύτως) απρόσφορης απόπειρας λόγω μέσου. Θα μπορούσε μάλιστα η μεν απόπειρα εξαπατήσεως με την πιστωτική κάρτα άνευ χρηματικού αντικρίσματος να παραλληλισθεί με το κλασικό παράδειγμα του δράστη που *παραβιάζει ένα συρτάρι για να αφαιρέσει χρήματα, αλλά το βρίσκει άδειο* (βλ. π.χ. ΣυμβΔιαρκΣτρΘεσ 25/1988 ΕισΠροτ Α. Παπαδαμάκη Αρμ. 1988/565· πρβλ. εδώ το αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγει η θεωρία του “ελαττώματος στην ποινική υπόσταση”, άλλως του “ελλείμματος στην αντικειμενική υπόσταση” ή της “νομοτυπικής ελλείψεως” [Mangel am Tatbestand]), η δε απόπειρα εξαπατήσεως με την “μπλοκαρισμένη” κάρτα θα μπορούσε να παραλληλισθεί με το σχολικό παράδειγμα του δράστη που *πατάει την σκανδάλη παροπλισμένου περιστρόφου ή εκσφενδονίζει σκουριασμένη χειροβομβίδα* (βλ. π.χ. ΣυμβΠλημΦλωρ 118/1965 ΠοινΧρ ΙΣΤ/108 με αντίθ. ΕισΠροτ Γ. Σκανδαρά).

Βεβαίως, αν θέλει κανείς να περιπλέξει τα πράγματα, δύναται να αντιτείνει ότι ο κατηγορούμενος έτυχε να δώσει τις πιστωτικές κάρτες σε χρονική στιγμή κατά την οποία είχε μεσολαβήσει η ενημέρωση της τράπεζας για την κλοπή και, αντιστοίχως, ότι είχε ξοδευτεί και η τελευταία “δεκάρα” του συνδεδεμένου λογαριασμού, παραλληλίζοντας έτσι τις περιπτώσεις αυτές με το σχολικό παράδειγμα του δράστη εκείνου ο οποίος πυροβολεί κατά ανθρώπινου στόχου που φορά *συμπτωματικά* (εκείνη ακριβώς την μέρα!) αλεξίσφαιρο γιλέκο. Προσθήκη τέτοιων παραμέτρων προκαλεί ενδεχομένως αμηχανία σε όσους δεν υιοθετήσουν το προαναφερθέν κριτήριο (ο Stratenwerth, ΑΤ, 2000, 11/52 σημειώνει ότι «παρά τις πολλές προσπάθειες, μια πειστική οριοθέτηση των δύο μορφών απρόσφορης απόπειρας έχει αποδειχθεί ανέφικτη»· πρβλ. Ανδρουλάκη, ό.π., σ. 48, ο οποίος “χωρίς δισταγμό” κατατάσσει το προηγούμενο παράδειγμα στην κατηγορία της σχετικώς απρόσφορης απόπειρας, αν όμως ο ανθρώπινος στόχος φορά επί μόνιμου βάσεως το αλεξίσφαιρο γιλέκο, υποστηρίζει ότι είναι “πιθανόν” να πρόκειται για απόλυτη αδυναμία), ένα όμως είναι βέβαιον: σε τόσο λεπτά δογματικά ζητήματα δεν επιτρέπεται κανένα δικαστήριο να τοποθετείται “σε δυο γραμμές”, εμφανίζοντάς τα ως λελυμένα και αυτονόητα, πολύ δε περισσότερο δεν επιτρέπεται ο Άρειος Πάγος να περιορίζεται στην επανάληψη των “δυο γραμμών” του δικαστηρίου της ουσίας, προσθέτοντας απλώς στο obiter dictum της αποφάσεώς του τέσσερις λέξεις: “με πλήρη αιτιολογία απέρριψε” – και τίποτε άλλο!

Κωνσταντίνος Ι. Βαθιώτης

Λέκτωρ Νομικής Σχολής Δημ. Παν/μίου Θράκης